

TOIMINTAKERTOMUS 2020

**LIIKUNTA-
HALLIT**

Hämeenlinnan Liikuntahallit Oy on Hämeenlinnan kaupunginvaltuuston päätöksen (kv 4.4.2005) mukaisesti perustettu yhtiö, jonka tarkoituksena on holdingyhtiönä huolehtia eri liikuntahallien hallinnosta ja kiinteistöjen hoidosta sekä tuottaa kaupungille liikuntapalveluita, jotka perinteisessä mallissa olisivat kaupungin omaa toimintaa. Hämeenlinnan Liikuntahallit Oy on 100 % Hämeenlinnan kaupungin omistama yhtiö, jolla on kaksi tytäryhtiötä – Hämeenlinnan Jäähalli Oy ja Hämeenlinnan Palloiluhalli Oy. Liikuntahalliyhtiöt omistavat ja hallinnoivat seuraavia liikuntalaitoksia ja -paikkoja: Loimua Areena, Hämeenlinnan uimahalli ja liikuntasali, Lammin liikuntakeskus, Kaurialan stadion, Poltinahon salibandyhalli, Hämeenlinnan urheilupuiston alue ulkokenttineen (luonnonnurmet, tekonurmikenttä, pesäpallokenttä), littalan urheilukentän alue, jäähallit (neljä kaukaloa) sekä jalkapallohalli. Koulujen liikuntasalien osalta kiinteistöistä vastaa Hämeenlinnan kaupungin tilapalvelut ja päiväkäytöstä koulut itse mutta ilta- ja viikonloppukäytön toiminnasta ja vuorojen hallinnoinnista vastaa Hämeenlinnan Liikuntahallit Oy.

Toimintakertomus on jaettu kolmeen osa-alueeseen. Ensimmäisessä osassa tarkastellaan laitosten ylläpitoon liittyviä asioita, toisessa liikunnanohjaukseen liittyviä asioita ja kolmannessa palvelujen kehittämiseen ja henkilöstöön liittyviä asioita.

Maailmanlaajuinen Covid-19 –pandemia vaikutti merkittävästi liikuntatilojen käyttöön koko vuoden ajan. Maaliskuussa 2020 kaikki liikuntatilat suljettiin kevään ajaksi ja toimintoja päästiin käynnistämään kesällä. Syksyn aikana koronaepidemia ja taudin leviäminen kiihtyivät ja jälleen joulukuun alussa kaikki liikuntatilat jouduttiin sulkemaan epidemian leviämisen ehkäisemiseksi. Tilojen käyttörajoitukset romahduttivat yhtiöiden liikuntatilojen käyttövuoromaksuista syntyvän tulovirran. Toisaalta laitosten sulkemisen myötä saavutettiin runsaasti kustannussäästöjä erityisesti energiankulutuksen ja ostopalveluiden keskeytymisen myötä. Vaikka liikevaihto jäi kaikkien yhtiöiden osalta selvästi normaalivuotta pienemmäksi, pystyttiin taloudellisia tappioita hillitsemään kustannussäästöjen ja Valtiokonttorin myöntämien korona-avustusten turvin. Yhtiö myös lomautti koko henkilöstönsä joulukuussa kahden viikon ajaksi.

LIIKUNTAPAIKKAPALVELUT JA KUNNOSSAPITO

Liikuntalain mukaan kunnan tehtävä on huolehtia yleisten edellytysten luomisesta liikunnalle. Näitä tehtäviä ovat mm. liikuntapaikkojen tarjoaminen. Toimintaa järjestävät pääosin yhdistykset. Lajikirjo Hämeenlinnan liikuntapaikoilla on valtava ja toimintaa on tarjolla ihan kaiken ikäisille. Liikuntalaitokset ja -alueet ovat keskeisiä paikkoja edistämään kuntalaisten hyvinvointia. Liikuntahalliyhtiöiden omistamilla liikuntapaikoilla voidaan arvioida suoritettavan reilusti yli 800.000 liikuntakertaa vuosittain. Kiinteistöissä asioivien määrä on vielä suurempi ottaen huomioon lasten ja nuorten harrastamiseen liittyvän saattoliikenteen. Suuret käyttäjämäärät ja tilojen ympärivuotinen käyttö asettavat vaatimuksia tilojen ja välineiden kunnossapidolle. Osa liikuntatiloista on avoinna ympäri vuoden joulun pyhät, juhannus ja vappu pois lukien, seitsemänä päivänä viikossa ja noin 16 tuntia vuorokaudessa. Osa laitoksista pidetään suljettuna kausiluontoisesti ja huoltotaukoja varten (esim. jäähallit ja uimahallit).

Kaikkien halliyhtiöiden omistamien kiinteistöjen vuosikorjauksiin, -huoltoihin, välineuusintoihin sekä muihin äkillisiin korjauksiin varaudutaan vuosittain noin 400.000 euron määrärahalla. Kiinteistöille on tehty isoimpien huolto- ja kunnossapitotöiden sekä odotettavissa olevien taloteknisten laiteuusintojen osalta viisivuotissuunnitelma, jota noudatetaan mahdollisuuksien mukaan ja resurssien puitteissa. Viime vuodet ovat osoittaneet, että kaikkia suunnitelman mukaisia töitä ei ole osin resurssien puutteen ja osin äkillisten korjaustarpeiden vuoksi voitu toteuttaa.

Vuoden 2020 aikana suurin ja merkittävin korjaustoimenpide suoritettiin harjoitusjäähalli Metritiski-areenalla. Hallissa suoritettu lakisääteinen laajarunkoisten hallien rakennetarkastus toi esiin merkittäviä puutteita ja virheitä katon kantavissa teräsrakenteissa. Hallin käyttäjäturvallisuuden takaamiseksi korjaussuunnittelu käynnistettiin välittömästi. Suunnittelun myötä päädyttiin uusimaan kantavat rakenteet kokonaisuudessaan ja samalla myös hallin vesikatto uusittiin. Työ käynnistyi huhtikuun alussa ja kausi päästiin aloittamaan normaalin aikataulun mukaisesti syyskuussa.

LIIKUNTAPAIKKAPALVELUT JA KUNNOSSAPITO

Koronaepidemiasta johtuen kaikki liikuntalaitokset suljettiin maaliskuun lopussa koko kevään ajaksi. Sulkuaika vapautti henkilöstöresursseja huolto- ja kunnossapitotehtäviin normaalia käyttövuotta laajemmin. Jäähalleissa suoritettiin mm. puku- ja käytävätilojen sekä aulojen laajoja maalaustöitä, uusittiin kulkukäytävien ja vaihtoaitioiden suojamattoja ja uusittiin kilpa-areenalle kaukalon ns. potkulistat. Metritiski-areenan remontin yhteydessä pestiin myös hallin ulkoseinät. Hämeenlinnan urheilupuistossa sekä Kaurialan stadionilla siistittiin alueita ja varastoja. Lisäksi kunnostettiin Kaurialan katsomon betoni- ja puuportaita. Välineistöä ja työkoneita huollettiin. Uimahalleissa suoritettiin allastilojen ja julkisivun lasipintojen pesut omana työnä, kun normaalisti työ joudutaan aikataulusyistä ostamaan ulkopuoliselta palveluntuottajalta. Lisäksi uimahalleissa mm. uusittiin saunojen lauteita, puhdistettiin ilmanvaihtokanavien yläpölyjä ja kiillotettiin allastilojen rosterikaiteita.

Liikuntalaitosten sulkemisen myötä mahdollistui myös aiempaa tiiviimpi yhteistyö kaupungin muiden yksiköiden kanssa. Liikuntahallien kenttähenkilökunta oli mukana Hämeenlinnan kaupungin kaupunkirakenneyksikön kanssa rakentamassa littalan kuntoportaita. Myös Ahveniston maaumialassa liikuntahallien työntekijät suorittivat maaumialan altaan pesu-, korjaus- ja paikkamaalaustöitä, jotka kaupungin Tilapalvelut normaalisti vuosittain ostaa ulkopuoliselta palveluntuottajalta. Poikkeusoloista voidaan siis katsoa olleen hyötyäkin yhteistyön tiivistymisen myötä.

Yhtiön vuonna 2019 laaditun strategian mukaisesti yhdeksi painopistealueeksi määriteltiin laadukkaat liikuntapaikat. Keskeisenä osana tavoitteen saavuttamista on kiinteistöjen ennakoiva ja ennaltaehkäisevä huolto ja kunnossapito sähköisen huoltokirjan avulla. Vertailun myötä järjestelmäksi valittiin Granlund Manager ja järjestelmä otettiin käyttöön vuoden 2020 lopulla. Huoltokirja parantaa ennaltaehkäisevää kunnossapitoa ja edesauttaa kunnossapitotehtävien systemaattista toteutusta.

LIIKUNNANOHJAUSPALVELUT

Yhtiöllä on käytettävissä 4,6 henkilötyövuoden resurssi liikunnanohjauspalveluiden, liikuntaneuvonnan, erityisliikunnan ja erilaisten liikuntaan liittyvien hankkeiden toteuttamiseen. Ohjatuista liikuntaryhmistä valtaosa on kohdennettu ikäihmisille ja henkilöille, joiden toimintakyvyssä on jo havaittavissa puutteita, ja/tai joiden liikkuminen on muutoin rajoittunutta.

Kevätkausi 2020 lähti käyntiin normaalin suunnitelman mukaisesti mutta koronaepidemia keskeytti kauden maaliskuussa. Kaikki ryhmätoiminnot keskeytyivät ja keväälle suunnitellut tapahtumat peruuntuivat. Liikunnanohjaukselta vaadittiin nopeutta ja luovuutta kehittää pikavauhdilla uusia toiminnan muotoja vastaamaan epidemian aiheuttamiin rajoituksiin.

E erityisen huolenpidon alle nostettiin heikompikuntoiset voima-tasapainoryhmien kotona asuvat osallistujat. Ikäihmisten liikkumisen rajoittamisen vähensi merkittävästi normaalissa elämässä toteutuvia sosiaalisia kontakteja erityisesti yksin asuvien osalta. Liikunnanohjaajat soittivat suoria puheluita ryhmien osallistujille antaakseen heille mahdollisuuden tähän viikoittaiseen sosiaaliseen kontaktiin ja vastaanotto puheluille olikin erittäin hyvä ja toivottu. Asiakkaat kokivat merkittävänä sen, että heistä välitetään.

Kaikille kuntalaisille suunnattu liikuntaneuvonta pystyttiin myös avaamaan normaalia laajemmin ohjaajaresurssin vapauduttua ryhmänohjauksesta. Liikunnanohjaajat olivat tavoitettavissa niin puhelimitse, sähköpostitse kuin facebookin kautta. Liikuntahallien YouTube-kanavalle tuotettiin lyhyitä liikuntavinkkivideoita ja lisäksi keskeytyneiden ryhmien asiakkaille suunniteltiin liikuntaohjeita kotiharjoittelun jatkamiseksi.

Ehkä suurimman mediahuomionkin saanut uusi toimintamuoto olivat taloyhtiöiden kanssa toteutetut parvekejummat. Hämeenlinnan kaupungin Lisää liikettä Hämeeseen –hankkeen hanketyöntekijä Jorma Vaara, Liikuntahallien erityisliikunnanohjaaja Panu Tavisalo ja Hämeenlinnan Vanhusten Asuntosäätiön yhteisöohjaaja Heidi Eronen polkaisivat pystyyn taloyhtiöiden pihuille jumppatuokiot, joihin asukkaat pääsivät osallistumaan koronaturvallisesti kukin omalta parvekkeeltaan! #parvekejumppa sai innovatiivisuudessaan kiitosta useilta paikkakunnilta, joissa toimintaa toteutettiin Hämeenlinnan kehittämän mallin mukaisesti. Hämeenlinnan kaupungin vammaisneuvosto myönsi vuoden lopulla Hämeenlinnan Liikuntahalleille vuoden 2020 Avaintekopalkinnon keväällä tehdystä työstä, jolloin koronan aiheuttamat rajoitteet vaativat uusia keinoja liikunnan toteuttamisessa.

Syyskausi 2020 saatiin käyntiin normaalisti ja lasten uimakouluryhmien lisäksi viikoittain pyöri yhteensä 67 pääosin työ- ja eläkeikäisille suunnattua liikuntaryhmää. Sosiaali- ja terveystoimen kanssa on pyritty kehittämään yhteistyötä rakentaen asiakkaille liikuntapolkua terveyspalvelun asiakkuudesta kohti Liikuntahallien liikuntaryhmiä. Koronaepidemian tuoma paine sote-puolelle on kuitenkin jarruttanut yhteistyön syventymistä. Myös neuvolapalveluiden kanssa on käynnistynyt yhteistyö, jonka tavoitteena on lisätä liikuntaa raskaana oleville äideille ja vauvaperheiden arkeen. Valitettavasti koronaepidemian kiihtymisen myötä aikuisväestölle suunnattua toimintaa jouduttiin rajoittamaan marraskuusta alkaen ja lopulta keskeyttämään kokonaan joulukuun alusta alkaen. Liikunnanohjauksessa reagoitiin kuitenkin jälleen nopeasti. Pohjantähti Areenaan rakennettiin studio ja striimatut live-jummat aloitettiin joulukuussa Liikuntahallien internet-sivujen kautta.

PALVELUJEN KEHITTÄMINEN JA HENKILÖSTÖ

Sähköisen asiointin palveluja kehitetään jatkuvasti. Kuluneen vuoden aikana päästiin täysimääräisesti ottamaan käyttöön tilavarausohjelman sähköinen asiointi, jossa asiakkaat hakevat vuorot ja hakemukset käsitellään täysin sähköisesti. Sähköinen asiointi nopeuttaa vuorohakemusten käsittelyä ja vähentää inhimillisen virheen mahdollisuutta. Verkkokaupan tuotevalikoiman laajentaminen koskemaan uimahallituotteiden lisäksi myös pitäjien kuntosalimaksuja jouduttiin siirtämään myöhempään ajankohtaan, koska koronaepidemian vuoksi kuntosalien käyttö on vuoden aikana ollut hyvin rajoitettua ja verkkokauppa pidetty suljettuna sulkujaksojen ajan.

Vuoden 2020 asiakastyytyväisyyskysely suunnattiin liikunnanohjauspalveluiden asiakkaille. Kyselyn tulosten perusteella asiakkaat ovat erittäin tyytyväisiä liikunnanohjauksen sisältöön ja ohjauksen tasoon ja kevään poikkeusolojen uudet toiminnot nousivat esille myös kyselyssä. Kyselyyn osallistui 109 vastaajaa ja yleisarvosana liikunnanohjauspalveluista oli 4,5 / 5. Ryhmien määrää kuitenkin toivottiin lisättävän, jotta yhä useampi pääsisi osallistumaan toimintaan mukaan.

Toimintavuoden alussa yhtiöllä oli 40 kokoaikaista työntekijää. Muutosta henkilöstöön on aiheuttanut erityisesti työntekijöiden ikääntyminen. Toimintavuoden aikana eläkkeelle on siirtynyt kolme työntekijää, opintovapaalle yksi työntekijä ja perhevapaalla vuoden lopussa oli kaksi työntekijää. Pitkittyneistä sairauspoissaoloista on kärsinyt kaksi työntekijää. Tehtäviä on tarvittaessa täytetty määräaikailla sijaisilla sekä tuntityöntekijöillä. Lisäksi yhtiössä on työskennellyt kaksi henkilöä palkkatuella, yksi liikunnanohjaajaopiskelija sekä yksi liikuntapaikanhoidon opiskelija työssäoppimisjaksoillaan.

YHTIÖIDEN HALLITUKSET

Hämeenlinnan Liikuntahallit Oy

Seppo Kuvaja, puheenjohtaja
Teijo Räsänen, varapuheenjohtaja
Heidi Leinonen
Matti Mikkola
Pekka Pohjalainen
Timo Saviniemi
Martti Töttölä

Hämeenlinnan Palloiluhalli Oy

Heidi Leinonen, puheenjohtaja
Pentti Kallionpää, varapuheenjohtaja
Henna Hanka
Terhi Järvensivu
Toni Nikkanen

Hämeenlinnan Jäähalli Oy

Eero Eskola, puheenjohtaja
Antti Toivanen, varapuheenjohtaja
Vesa Mäkinen
Pentti Pietilä
Marko Rahikainen
Teijo Räsänen
Taina Saloranta

Tuloslaskelma 1000€	2016	2017	2018	2019	2020
Liikevaihto	2217	2158	2706	2791	2102
Liiketoiminnan muut tuotot	2353	2439	3065	3088	3331
- josta avustukset kaupungilta	2195	2281	2920	2920	2920
Materiaalit ja palvelut	311	195	383	322	228
Henkilöstökulut	1829	1846	1945	2015	1836
Liiketoiminnan muut kulut	2028	1776	2442	2338	1986
Käyttökate	402	780	1001	1204	1383
Poistot	890	935	1609	1652	1632
Liikevoitto/-tappio	-488	-155	-608	-448	-249
Rahoituserät yhteensä	-78	-295	-141	-225	-207
Tuloverot	0	0	0	0	0
Nettotulos	-566	-450	-749	-673	-456
Tilinpäätössiirrot	211	119	99	80	63
Tilikauden tulos	-355	-331	-650	-593	-393
Tase 1000€	2016	2017	2018	2019	2020
Likvidit varat	4302	2567	2221	2484	2971
Myyntisaamiset	219	421	282	209	103
Viimeisen+edellisten tilikausien voitto/tappio	415	-746	-1397	-1989	-2383
Oma pääoma yhteensä	22387	22548	22419	22258	22298
Pitkäaikaiset korolliset lainat	11347	17854	16982	14709	13574
Ostovelat	911	716	225	855	556
Lainojen lyhennykset	493	872	1136	1136	1136
Vieras pääoma yhteensä	12711	19154	17752	17336	15783
Taseen loppusumma	35677	42162	40532	39876	38299
Nettoinvestoinnit	0	13849	1225	58	38
Tunnusluvut	2016	2017	2018	2019	2020
Henkilöstömäärä	40	41	40	41	40
Liikevaihdon kasvu%	-13,23	-2,66	25,39	3,1	-24,7
Oman pääoman tuotto%	-2,5	-2	-3,3	-3	-2
Quick ratio	2,8	1,8	1,4	1,4	2,7
Omavaraisuusaste%	64,4	54,6	56	56,5	58,4

OMISTAJAPOLIITTISISSA LINJAUKSISSA ASETETUT TAVOITTEET:

- Yhtiön tarjoamat liikuntatilat ovat tehokkaassa käytössä ja palvelut vastaavat käyttäjien tarpeisiin.
- Yhtiön talouskehitys on positiivista ja kustannustehokkuus paranee.
- Yhtiön hinnoittelua kehitetään kustannusvastaavaksi ottaen huomioon palvelujen tasapuolinen saavutettavuus kaikille väestöryhmille. Hämeenlinnan kaupunki maksaa yhtiölle avustusta kustannusten kattamiseksi.
- Kustannustehokkuuden seuraamiseksi yhtiön tulee edelleen kehittää talouden seurantaa ja sen poistojen tulee olla kaupungin poistosuunnitelman mukaiset.
- Yhtiö ylläpitää omaisuutensa arvoa oikea-aikaisen kunnossapidon keinoin.
- Yhtiö osallistuu kaupungin sisäisen yhteistyöverkoston parantamiseen matkailun edistämiseksi ja tapahtumayhteistyön kasvattamiseksi.